

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2017 r., w sprawie XVIII C 7293/14 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanej A. K. na rzecz powódki H. Ł. kwotę 8.000 zł z odsetkami umownymi w wysokości 10 % rocznie jednak nie więcej niż odsetki maksymalne od 1 października 2011 roku do 31 grudnia 2015 roku, umownymi w wysokości 10 % rocznie jednak nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty; zasądził od pozwanej A. K. na rzecz powódki H. Ł. kwotę 1.317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi na rzecz adwokat A. G. kwotę 1.476 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu z uwzględnieniem podatku od towaru i usług.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, że H. Ł. jako dająca pożyczkę oraz A. K. jako biorąca pożyczkę, zawarły 3 lipca 2011 roku umowę pożyczki kwoty 8.000 zł na okres od 3 lipca do 30 września 2011 roku. Umowa nie była oprocentowana w tym okresie, uzgodniono jedynie oprocentowanie za opóźnienie na 10 % rocznie. Pieniądze będące przedmiotem pożyczki zostały przekazane A. K. w gotówce, co potwierdzono bezpośrednio w dokumencie zawierającym treść umowy. Po podpisaniu umowy H. Ł. dokonała w niej następujących dopisków, innym długopisem: w części wstępnej umowy „W dwóch jednakowo brzmiących egzemplarzach, po jednej dla każdej ze stron:”, w § 1 „+ 400,- zł dopłata do wózka K. (słownie czterysta zł)”, ołówkiem: + 100 zł Z.”, oraz dopisany w całości § 6 „§ 6 Koszty w Urzędzie Skarbowym ponosi Pożyczkobiorca”. Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 § 1 k.c.). Powódka wykazała udzielenie 8.000 zł nieodpłatnej pożyczki na okres od 3 lipca do 30 września 2011 roku. Wykazała również umówienie się na 10 % rocznie odsetek należnych w przypadku opóźnienia, a więc według stopy niższej aniżeli obowiązujące w dniu zawarcia umowy odsetki ustawowe. Pozwana nie wykazała iżby nieprawdą było twierdzenie, że pożyczonej sumy nie zwróciła. W tej sytuacji pozwana obowiązana jest zwrócić powódce 8.000 zł z umownymi odsetkami za opóźnienie od 1 października 2011 roku, przy czym w każdym wypadku nie więcej niż odsetki maksymalne, a od 1 stycznia 2016 roku – nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie (art. 481 § 1 i 22 k.c.). Na koszty procesu powoda złożyło się: 100 zł uiszczonej opłaty od pozwu, 1.200 zł wynagrodzenia pełnomocnika według stawek minimalnych, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa; łącznie 1.317 zł (art. 98 § 3 w związku z art. 99 k.p.c.). Pozwana obowiązana jest zwrócić powódce całość kosztów procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Nie dopatrzył się Sąd Rejonowy żadnych podstaw do choćby częściowego nieobciążania pozwanej tymi kosztami (art. 102 k.p.c.). Pozwana wyraźnie unikała stawiennictwa w Sądzie. Nie czyniła również nic, by doprowadzić do polubownego rozwiązania sporu. Fakt sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, w świetle całości zgromadzonego materiału, jawi się jako wygodny argument, wykorzystywany przez pozwaną, do niewywiązywania się z jej obowiązków. Takie działania nie mogą zyskać aprobaty także w postaci stosowania art. 102 k.p.c.

Apelację od tego wyroku złożyła pozwana w części, w której Sąd I instancji nie rozłożył zasądzonej należności na raty raz co do kosztów procesu. Zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.: art. 233 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wyrażającą się odmową przyznania przedłożonym przez pozwaną dowodów jakiegokolwiek waloru dowodowego, co w konsekwencji doprowadziło do uznania przez Sąd, że pozwana mimo ciężącego na niej obowiązku nie udowodniła swojej trudnej sytuacji rodzinnej i finansowej oraz okoliczności uzasadniających rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty; sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż pozwana winna zapłacić powodowi jednorazowo dochodzone przez niego kwoty, w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dawał podstaw do takich ustaleń; art. 320 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nierozłożenie zasądzonego od pozwanej świadczenia na raty, mimo, iż zachodziły ku temu podstawy, a sama pozwana złożyła w tej kwestii wnioski i wykazała jego zasadność. art. 328 § 2 poprzez brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd orzekający do złożonego przez pozwaną wniosku o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty, co doprowadziło do nieuzasadnionego zasądzenia przez Sąd I

instancji dochodzonej przez powódkę kwoty z obowiązkiem jej jednorazowego uiszczenia wraz z odsetkami; art. 102 k.p.c. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu; naruszenie prawa materialnego tj. art. 6 k.c. poprzez arbitralne przyjęcie, że strona pozwana mimo ciężącego na niej obowiązku nie udowodniła swojej trudnej sytuacji rodzinnej i finansowej i w konsekwencji okoliczności uzasadniających nieobciążanie pozwanej kosztami i rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. W konkluzji wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części nieuwzględniającej wniosku strony pozwanej i rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty oraz w części zasądzającej od pozwanej koszty procesu i nieobciążanie strony pozwanej kosztami postępowania przez Sądem I instancji ewentualnie zasądzenie od strony pozwanej tylko części kosztów.

Postępowanie toczy się jako uproszczone, wobec czego na zasadzie przepisu art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku zawierać będzie jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył,

co następuje :

Apelacja jest bezzasadna. Zgodzić się można jedynie z zarzutem naruszenia przez Sąd meriti przepisu art. 328 § 2 k.p.c. przez nie odniesienie się w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia do wniosku o rozłożenie należności na raty. To naruszenie prawa procesowego nie ma jednak żadnego wpływu na treść rozstrzygnięcia. Nie doszło do naruszenia przepisu art. 6 k.c. poprzez arbitralne przyjęcie, że strona pozwana mimo ciężącego na niej obowiązku nie udowodniła swojej trudnej sytuacji rodzinnej i finansowej i w konsekwencji okoliczności uzasadniających nieobciążanie pozwanej kosztami i rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty albowiem nie na tym polega naruszenie zasady onus probandi, co najwyżej zarzut tak sformułowany mógłby odnosić się do przepisu art. 233 k.p.c. Nie doszło też do naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. albowiem Sąd I instancji w ogóle nie dokonał oceny zebranego materiału w zakresie możliwości płatniczych pozwanej. Nie doszło wreszcie do naruszenia przepisu art. 320 k.p.c. Jak stanowi ten przepis W szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 27 kwietnia 2016 r., w sprawie I ACa 72/16 wskazał, że rozłożenie na raty świadczenia jest racjonalne wówczas, gdy dłużnik wykaże, że dysponuje środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób ekonomicznie odczuwalny przez wierzyciela. Jeśli zaś okoliczności sprawy nie wskazują na istnienie po stronie dłużnika woli dobrowolnej spłaty zadłużenia na rzecz wierzyciela a jedynie na chęć odłożenia w czasie konieczności uregulowania zobowiązań, uznać należy, że nie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 320 k.p.c. Pozwana nie wykazała aby dysponowała środkami na spłatę należności w ratach o wysokości odczuwalnej dla powódki. Nie można też twierdzić, że doszło do naruszenia przepisu art. 102 k.p.c. Postawa pozwanej, która przez cały czas – aż do wyrokowania w sprawie przeczyła roszczeniu powódki nie może skutkować nie obciążaniem jej kosztami procesu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, a o kosztach postępowania apelacyjnego orzekł na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.